

ROBERTSONPET MUNICIPALITY (FORMATION AND MISCELLANEOUS PROVISIONS) BILL, 1959.

Sri T. SUBRAMANYA (Minister for Law, Labour and Local Self-Government).—Sir, in response to the wishes of three of our young friends sitting on the opposition side I would like to take up this Bill in the next session and so it may be deferred.

Half-an-hour Discussion on Q. No. 17 re: Selection of a Site for the Construction of Upper Krishna Project.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ (ಮುದ್ದೇಬಿಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮೀ, ನಾವು ಯಾವ ಬಿಲ್ಡ್‌ಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಎಂದರೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಿಲ್ಡ್‌ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. 1931ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಎಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಛಾಯಾ ಭಗವತಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಬರಿಯ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಲುಗರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಗಿನ ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಾಗೇ ಉಳಿಯಿತು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿಕಾರರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಮ್ಮುಂದಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾವಳಗಿ, ಬಾಗೇಪಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಾಕಿದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆಗಿನ ಸರಕಾರದವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಈ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನಾ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಕೇಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಸರಕಾರದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಎಂದು ಈ ಎರಡು ಸ್ಥಳೀಯಗಳನ್ನು

ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇನ್ನು ಯೋಜನೆಯು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬರುವಾಗ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದಾಗ ಆ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಏನೆಂದರೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಸೈಟನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಅನಂತರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಬಂದಾಗ, ಗುಲ್ಲುಗರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ 16 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗಾಗುವಷ್ಟು ನೀರೂ ಸಹಿತ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಮಲದಿನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ನೀರು ಇಂದಿ, ಸಿಂದಗಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶ ಬಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರೊಳಗೆ ಸಂಗ ಮೇಲ್ಮರ ಪೇವಾಯಿಷ್ಚ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಗ ಕಮಲದಿನಿಯ ಸೈಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೈಟನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 47 ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಖರ್ಚು ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ 47 ಮೈಲಿಗಲ್ಲ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಸುವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮಲದಿನಿಯಿಂದ ಬರಬೇಕು ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ಒಂದು ಹಾಕಿದರೆ ನನ್ನ ಊರೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ; ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಾದರೂ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಲಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಲುಗರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಮೂರೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ, ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ. ಕೊಯ್ಲಾದಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲೆಂದಿರಾದರೂ ಸರಿ, ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಾಂತದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಎಲ್ಲೆಂದಾದರೂ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಾರಾಯಣಪುರ, ಅಥವಾ ಕಮಲದಿನಿಯ ಅಥವಾ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಇವು ಮೂರರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥ

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಂದಿಯೊಳಗೆ ಕಳವಳವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಳವಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಕೊಯನಾ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಯನಾ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಸುಮಾರು 130 ಮೈಲಿಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ನೀರು ತರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಒರಟು ಬೀಳುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕೊಯನಾ ನೀರು ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಒರಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ, ಕೊಯನಾನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಿರಾವರಿಸಿ ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನದು ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರುರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಬರಿಯ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೂರುವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲಿಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷ್ಣಾನದಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವರ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿ ನದಿಯೊಳಗೆ ಮಡುವುಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿನಲ್ಲೆ lift irrigation ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಿರ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇಕಡೆ ಒರಟುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಾನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಕಮಲ ದಿಣ್ಣೆಯೋಜನೆ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಲಮಟ್ಟಿಯೋಜನೆ ಇವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗುತ್ತವೆ, ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಕೊಯನಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೇನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಅದನ್ನೇ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧುವಾದ ಕಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಎಷ್ಟಿದೆ, ಅಷ್ಟು ನೀರೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ. ಜೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದವರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಹೈದರಾಬಾದಿನವರೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ

ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾರವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ರೋಕೊಪ ಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) — ಸ್ವಾಮಿ, ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರನ್ನೂ ಮೈಸೂರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕನ್ನು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಿರುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಈಗಲೂ ಅವನ್ನೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಿಂದ ಈಗಿನ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು 1745 T.M. cft ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತಿ 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಒಂದು ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮದ್ರಾಸ್, ಮುಂಬೈ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ವಿಭಾಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಗ ಬಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುವು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ 108.5 T.M. cft, ಜೊಂಬಾಯಿಗೆ 4160 T.M. cft, ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ 4600 T.M. cft, ಮದ್ರಾಸಿಗೆ 7600 T.M. cft, ಒಟ್ಟು 1744.5 T.M. cft, ಈಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಯಾಯಿತು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರಾಂತವಾಯಿತು. ಆಂಧ್ರಪ್ರಾಂತವಾದ ಮೇಲೆ, ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಾಗ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತ ಸಂಘರ್ಷವಾಗಿ ಅಳಿಸಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಭಾಗಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಯಾದುವು. ಜೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಬಂದವು, ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಬಂದವು. ಹಾಗೆಂದೇ ಅನೇಕ ನಿರಾವರಿಯೋಜನೆಗಳು, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೂಡ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋದುವು. ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಂಪು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಹಂಚಿಕೆ ಏನಿದೆ, ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯುಳ್ಳ ಕೊಂಡಕ್ಕೆ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನೀರಿಕ್ಷಣಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಚೀತಕ್ಕೆ ಏನು ವುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಈ ಪ್ರಾಚೀತಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ವಿಲೀನವಾದುದರಿಂದ ಅವು ನಮಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ವಿಷಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕೆಲಸ ಆಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸತೆಯು ತಿದೆ. ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಪ್ರಾಪ್ತಗತರಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಅದು ಹೋದೀತೋವನೋ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ಬರುವಂತೆ ವಾತನಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ, ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರ ಅವರು ಘಾಟಲೆ, ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ನಾಪು ಘಾಟಲೆ, ಯಾರೇ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಪರವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿರ ತಕ್ಕ ನೀರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಅವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆ ಎನಾ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಮೀರಿ ಯಾರೂ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂಥ ಪ್ರಾಂತದವರು ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಂಧಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅವರು ಯೋಜನೆಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಾಪು ಬೇಡವನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹ ಅಧಿಕಾರ ವಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳ ನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಶಂಕೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರ ಬೇಕಾದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯ ಎರ ಡನೆಯ ಹಂತ ಅಗಲಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೆವು. ಆಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಾ ಗುವ ವರೆಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಚಿಸುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೈ ಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಾಪು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಯಾರ ಹಂಗು ಇದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ದೆವು. ಅವರು ನಾಪು ಕೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಮುಂದಿನ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು, ಈಗಾ ಗಲೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೆಲಸದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

5 P.M.

ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ ತಕ್ಕದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಮೂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವಾಂತವೇನೆಂದರೆ ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅಪ್ಪರ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಚೀನವನ್ನು ಘಾಟಲೆಗೆ ನಾಲ್ಕು

ಸೈಟುಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಒಂದನೆ ಯದು ಚಮಲಗಿ, ಎರಡನೆಯದು ಅಲಮಟ್ಟಿ, ಮೂರನೆಯದು ಕಮಲದಿಣ್ಣೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯದು ನಾರಾಯಣಪುರ, ಇದರಲ್ಲಿ ಚಮಲಗಿ ಸೈಟು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದು ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆದರೆ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಒಚ್ಚುವಾದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಮೂರನೆ ಯದು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆ ಯದು ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎಂಬ ಆಶೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಚಮಲಗಿ ಸೈಟು ಅಪ್ರಯೋಜಕ. ಅಲಮಟ್ಟಿ, ಕಮಲ ದಿಣ್ಣೆ, ನಾರಾಯಣಪುರ, ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ S. T. A. U. ಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಅದು ಯೋಗ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಮಲದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ನಾಲ್ಕು ಬೋರಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೋರಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ಸೈಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಎಡ ದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕಟ್ಟಿ ಅದರಿಂದ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ 2½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಅನಾಹುತ ಏನೆಂದರೆ ಸ್ಕೋರ್ಲೇಜ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಹತ್ತಿರದವರೆಗೂ ಮುಳು ಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 40 ಮೈಲಿ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ಹೋಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮಲದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯ ಇದೆ. ಸೈಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಧೀನಗೊಂಡು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅನನುಕೂಲ ಎಂದರೆ ಕಮಲದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ದೇವ ಸ್ಥಾನ ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುವುದು. ಮತ್ತು ಬಹಳ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಕೂಲ ಅನನುಕೂಲ ಗಳು ನಾರಾಯಣಪುರದ ಸೈಟಿನ ಅನಾನುಕೂಲ ಗಳು ಏನು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಿಜಾ ಪುರಕ್ಕೆ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಸೈಟಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ 8-9 ಸ್ಕ್ರೀಮುಗಳು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಕೊಯನಾ ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿ ನಾರಾಯಣ ಪುರ, ಅಲಮಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಕಮಲದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ನೀರು ಕೊಡುವ ಆರೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಮೊದಲೇ ಸ್ಪೀಚ್‌ಮೇಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತೂ ಜನತೆಗೆ

ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ, ಮದ್ರಾಸಿನೊಡನೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಯಾವುದೇ ನಿರಂತರ ಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಉಭಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅಪ್ಪರಾಂತ್ಯವೂ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ ಕೊಯಿನಾ ನಿರಂತರ ಯಾವ ರೀತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು. ಆ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಸ್ವಲ್ಪ ಚುನಾಯಿಸ ಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಯಿನಾದಲ್ಲ ಸ್ಕೋರೇಜ್ ಮಾಡಿ ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿ 68 T. M. C. T., 146 T. M. C. T. ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೊಯಿನಾ ಬಳಿ ಸ್ಕೋರೇಜ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕಮಲ ದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದು ಎರಡನೆಯದು ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ 68 T. M. C. T., 146 T. M. C. T. ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಂಗಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಕೊಯಿನಾದಲ್ಲ 28 T. M. C. T. ಕೊಟ್ಟರೆ ನಂಗಮೇಶ್ವರ ಉಳಿದು ಕೊಂಡರೂ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೂರನೆಯದು ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ಸ್ಕೋರೇಜ್ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು ನಾರಾಯಣ ಪುರದ ಬಳಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿ ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಕ್‌ಪ್ ಕಟ್ಟುವುದು. ಏನೆಯದು ಕಮಲದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ದೊಡ್ಡ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದು. ಅದರಿಂದ ನಂಗಮೇಶ್ವರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಳುಗುವುದು ಏನೆಯದು ನಾರಾಯಣಪುರ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ weak point ಏನೆಂದರೆ 5 ಲಕ್ಷ 65 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೂ ಕೂಡ ನೀರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಳನೆಯದು ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ ಅಷ್ಟಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಲಗಡೆ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಎಡದಂಡೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಏನೆಯದು ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟುವುದು ಮತ್ತು ಕಮಲದಿಣ್ಣೆಯ ಬಳಿ ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಕಟ್ಟಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ 8 ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ಸ್‌ನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ ರಿಜರ್ವಾಯರ್ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಒಂದು. ಎರಡನೆಯದು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆಶಯ. ಹಲವಾರು ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ಸ್ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು

ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು. ಮೂರನೆಯದು ಮುಳುಗಡೆಯ ವಿಷಯ. ಯಾವುದು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವುದು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಿ ರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಲೇಬೇಕು.

ಈ ಹಿಂದೆ ತಮಗೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಸುಮಾರು 24 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆ ಯಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅತ್ತೀಚೆಗೆ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 83 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಯಾಗತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು 22 ಸಾವಿರ ರಿಂದ ಒಂದನೂರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಅಂದಾಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಸುಮಾರು 36 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ದ್ಯು ನೀರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸುಮಾರು 56 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು—2½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 32 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ 75 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ—ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ 8 ಲಕ್ಷ 56 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೇಗ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಈಗ ನಂಗಮೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮುಳುಗಡೆ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಆ ನಂಗಮೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೋ—ಇಲ್ಲವೋ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಅದೂ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬಂದಲ್ಲಿ ಆ ದೇವರಿಗೂ ಒಂದು ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಏನು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಮಾಚಾರಗಳು ಈಗ ಗೊತ್ತಿರುವುದು. ಅದೇನಾದರೂ ಮುಳುಗಡೆ ಯಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದರೆ ಈಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಿರ್ಮಿಸ ಬೇಕೆಂಬುದಿನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಆ ಕಮಲದಿನೆಯ ಹತ್ತಿರವೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವಿರುವೆವು ಇಲ್ಲ. ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಈಗ ತಜ್ಞರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಪ್ತರು ತೀರ್ಮಾನವೆಲ್ಲಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿನ್ನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದೆಂದರೆ ಮೊದಲಿನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು, ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಅದು 80 ಕೋಟಿಗೆ ಕೋಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕ್ಷೇತ್ರವೊಂದಾದರೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದರೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ ಅದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಬರಗಾಲದ ಹೆಸರು ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲರಂತೆ ತೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದೇ ಈ ಅಶ್ವರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ (ಗದಗ).—ಈಗ ಆ ಸ್ಥಳ ವನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮೆದುರನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಇಚ್ಛೆಯ ಮೇರೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಜರಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕಡಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಕುಳಿತು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಇದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ನಿಧಾಂತಿ.—ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಇದನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದಿನ್ನೂ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡದಿರುವ ಕಾರಣ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನಿನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇನ್ನು 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚ

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಸೈಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರವೇ ನಹ ಕಟ್ಟಬಹುದೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸಾಗಿದೆ. ಹೀಗೇ 8-9 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು 3-4 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಇಂಥಾಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರೆನೇ ಉತ್ತಮ ಎನ್ನತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ತಾವು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರವೇ ಖರ್ಚಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ನಹ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಜನಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಂನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಫೀಜಿಬಲ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನಾಗಲೇ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅದೇ ಅದಾಗಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದೂ ನಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಈಗ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿರತಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ದೃಶ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಈಗ ಆ ಸ್ಥಳ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ—ರಮಣೀಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೂ ದಶ ಮಡಿ ನೂರೂ ಹೆಚ್ಚು ರಮಣೀಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಆ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಚೆನ್ನ ಮತ್ತು ನೀವೂ ಚೆನ್ನ. ದೇಶವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House now rises and will meet to-morrow at 1 P.M.

The House adjourned at Twenty Minutes past Five of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 17th December 1959.